

Jaarverslag 2016

Inhoud

	Pagina
01. Intro	4
02. Vereniging	5
03. Focus	9
04. Impact	11
05. Dabar	15
06. Areopagus	18
07. Hoogleraar secularisatiestudies	20
08. Communicatie	21
09. Fondsenwerving en relatiebeheer	22
10. HRM	24
11. Verantwoordingsverklaring	25
12. Verkorte jaarrekening	31
13. 2017 in vogelvlucht	40

01. Intro

Aan het begin van 2016 organiseerde de IZB een nieuwjaarsreceptie in de St. Joriskerk in Amersfoort. Dr. Benno van den Toren, hoogleraar aan de Protestantse Theologische Universiteit, hield daar een gloedvol betoog, waarin hij pleitte voor een nieuwe concentratie op de vreugde van het evangelie, 'om het hele leven opnieuw als een gave te ervaren en om te leven vanuit de verzoening, door de Geest, die ons als eersteling gegeven is.'

Sinds zijn terugkeer in Nederland – Benno doceerde geruime tijd in Engeland en de Centraal-Afrikaanse Republiek – was hem opgevallen hoe breed en diep de secularisatie hier heeft huisgehouden, meer dan elders in Europa. Het is buitengewoon lastig om God ter sprake te brengen.' De boodschap aan het begin van het jaar was een hartelijke oproep 'om te leven vanuit de vreugde van het evangelie'.

Op het moment van de toespraak lag het grootste deel van het nieuwe jaar nog als een onbeschreven blad voor ons. Inmiddels blikken we erop terug en kunnen we zeggen dat we met vallen en opstaan gehoor hebben gegeven aan de oproep. Missionair werk ontspringt aan de vreugde van het evangelie. Die vreugde maakt mededeelzaam, creatief, vasthoudend en vooral: dankbaar.

We constateren dat IZB-Focus veel losmaakt in gemeenten, dat missionaire projecten zicht ontwikkelingen in de richting van zelfstandige geloofsgemeenschappen, dat Dabar zowel onder campinggasten als onder jongeren veel zegen oogst en dat Areopagus voor veel predikanten een belangrijke rol vervult in de toerusting en nascholing.

Elk van die constatering stemt dankbaar, omdat we het zien als het werk van God, waarbij Hij ons wilde gebruiken.

Namens de directie IZB,

*Sjaak van den Berg
Jurjen de Groot*

Namens het bestuur,
Ds. Roelof de Wit

02. Vereniging

Bestuur

In 2016 heeft het bestuur vijf keer vergaderd in Amersfoort. De volgende onderwerpen zijn onder andere besproken:

- Verhuizing naar Het Pakhuis, Breestraat (11 februari)
- Verkoop pand Johan van Oldenbarneveltlaan 10 (31 augustus)
- Functioneren bestuur, werkzaamheden zijn geëvalueerd met een extern deskundige
- Evaluatie Algemene Ledenvergadering, gedachtevorming nieuwe invulling
- Visie op ledenorganisatie, verenigingsstructuur
- Notitie homoseksualiteit & IZB
- Bijzondere aandacht voor IZB-Focus-trajecten, financiën en bijbehorende aanstellingen
- Uitbreiding afdeling communicatie
- Visie op vrouw en ambt
- Treasurystatuut

Naast deze reguliere vergaderingen was er een extra vergadering rondom de evaluatie van werkzaamheden van het bestuur.

In 2016 bestond het bestuur uit de volgende personen:

Naam	Functie bestuur	Vanaf	Niet herkiesbaar	Functie	Relevante nevenfuncties
Ds. M.C. (Marco) Batenburg	Voorzitter vanaf 23/4	2015	2027	Predikant te Gouda	Geen
Dr. J. (Jaap) van den Born	Lid	2014	2026	Hoofd onderzoekslaboratorium Universitair Medisch Centrum Groningen/Universitair hoofddocent Rijks Universiteit Groningen	Voorzitter kerkenraad protestantse wijkgemeente Martinikerk te Groningen
Ds. M. (Martin) van Dam	Lid	2014	2026	Predikant te Baarn	Lid Raad van Advies voor het gereformeerd belijden (PKN)
Mw. drs. Z.A. (Inez) Jansen-Smit	Lid	2010	2022	Locatieleider/psycholoog speciaal basisonderwijs	Geen
Drs. A.P. (Bram) van der Kooy	Penning- meester	2011	2023	Commissaris Bom Group	Geen
Dr. H. (Bert) de Leede	Lid	2011	2023	Emeritus predikant Docent/onderzoeker Protestantse Theologische Universiteit (tot 2015)	Geen
Ds. A. (Anthon) van Lingen	Lid	2013	2025	Predikant te Kinderdijk-Middelweg	Lid classis Alblasserdam Visitor Classes Alblasserdam/Gorinchem Lid Commissie van Opzicht, Zuid-Holland
Mw. J.E. (Liesbet) van Velzen-Vermaas	Lid	2007	2017	Praktijkondersteuner huisarts GGZ Putten	Lid van de Klachten- commissie van GGNet
Ds. J. (Hans) van Walsum	Lid	2011	2023	Predikant te Alblasserdam	Geen
Ds. R.F. (Roelof) de Wit	Secretaris	2006	2018	Predikant te Ermelo	Geen

Volgens de statuten dienen jaarlijks twee bestuursleden aftredend zijn. In het huidige rooster van aftreden is dat echter niet het geval. Daarom is in mei aan de ledenvergadering voorgesteld om de zittingstermijnen van twee bestuursleden met één jaar te verlengen. De vergadering ging hiermee akkoord. De zittingstermijnen van De Leede en Van der Kooy zijn met een jaar verlengd.

Commissie Toetsing Financieel Beleid

De Commissie Toetsing Financieel Beleid heeft in 2016 tweemaal vergaderd. Op 9 maart lag de concept-jaarrekening en jaarplan ter tafel. Op 3 november heeft de commissie het jaarplan en de conceptbegroting 2017 besproken.

Directie

De directie bestond uit Sjaak van den Berg (algemeen directeur) en Jurjen de Groot (operationeel directeur). Beiden werken aanvullend aan elkaar en zijn voor iets meer dan helft ook direct actief

in het werkveld. De Groot bij de afdeling Focus en Van den Berg bij de afdeling Impact. De Groot is in 2016 begonnen met een managementstudie.

Metamorfose

2016 gaat de IZB-geschiedenis in als een jaar grote veranderingen. Het kantoor verhuisde van de Johan van Oldenbarneveltlaan naar de Breestraat in Amersfoort. Alles onder één dak, op een nieuwe plek in het centrum; een oud pakhuis met een moderne inrichting. In het nieuwe kantoor wordt er met flexplekken gewerkt, wat er toe bijdraagt dat de verschillende afdelingen veel organischer samenwerken dan voorheen. In het afgelopen jaar heeft de IZB ook qua werkwijze een metamorfose ondergaan. De afdeling IZB Focus is daarin de meest zichtbare verandering. De gedetailleerde toerusters/begeleiders trekken twee jaar met kerkenraden en gemeenten op in intensief traject, gericht op een cultuurverandering. De inhoud van Focus

concentreert zich op een hernieuwde ontmoeting met Jezus Christus, die leidt tot nieuwe missionaire vruchtbaarheid. Focus vond veel herkenning bij een flink aantal gemeenten. We konden met tien gemeenten een pilot starten en nog meer gemeenten waren geïnteresseerd. We zijn dankbaar voor deze ontwikkeling.

Bij de verhuizing is het archief ondergebracht in het Utrechts Archief. Twee vrijwilligers, Adrie Damstra en Leen van Vliet hebben onder leiding van prof. dr. F.A. van Lieburg de relevante stukken gerubriceerd en gelabeld en er voor gezorgd dat alles voor het nageslacht wordt bewaard.

Meerjarenbeleid

In 2016 is er gewerkt aan een nieuwe visie voor het werk van de IZB, als voorbereiding op het meerjarenbeleidsplan dat in 2017 geschreven wordt. In januari is er een denktank in het leven geroepen waar dr. Sjaak van den Berg,

Henk Boerman, ds. Annemarie van Briemen, ds. Martin van Dam, ds. Jan-Maarten Goedhart, dr. Bert de Leede, dr. Arjan Markus, prof. dr. Bernhard Reitsma, drs. René Strengholt, prof. dr. Benno van den Toren deel van uit maakten. De denktank heeft intensief gereflecteerd op de situatie in Nederland, die van de kerk, en wat daarvan de missionaire implicaties zouden moeten zijn. Op basis van die gesprekken is een uitgebreide nota geschreven die besproken is op een werkconferentie eind augustus 2016. Op deze conferentie waren (ervarings) deskundigen van binnen en buiten de organisatie aanwezig. Eveneens met het oog op het nieuwe meerjarenbeleidsplan is in 2016 een onafhankelijk door de CHE uitgevoerd onderzoek gestart onder de projecten naar de waardering van de begeleiding door de IZB. De uitkomst van het onderzoek wordt in 2017 verwacht.

De directie heeft in 2016 verder gebouwd aan de duurzaamheid van de organisatie, door in haar financiële meerjarenbeleid rekening te houden met de verschuiving van algemene giften naar giften voor specifieke doelen en door in te zetten op het inzichtelijk maken en meer in rekening brengen van directie kosten van toerusting van gemeenten en begeleiding van projecten.

HRM

Het vertrek van Marco Bijl, die verantwoordelijk was voor HRM, was voor de directie aanleiding om zich te bezinnen op de behoeften van de organisatie op dit terrein. Dit gebeurde in overleg met de Hilda Freije (lid CTFB) en in samenspraak met HGJB en GZB. Gekozen is voor het verschuiven van het accent van administratieve naar beleidsmatige ondersteuning. De concrete invulling gebeurt in 2017.

Samenwerkingspartners

Met de Protestantse Kerk in Nederland wordt intensief samengewerkt op missionair vlak. IZB is inhoudelijk betrokken geweest bij de voorbereiding van de missionaire rondes en bij de uitvoering van de vierde editie, die in 2016 van start ging. Rondom pionieren groeit de samenwerking. In het najaar is een nieuwe samenwerkingsovereenkomst gesloten. Met verwante organisaties als de Gereformeerde Bond, de GZB en de HGJB heeft de IZB geregeld overleg over lopende zaken en mogelijkheden voor nadere samenwerking. Ook met de Bond van Hervormde Zondagsscholen, de Hervormde Mannenbond en de Hervormde Vrouwenbond zijn er geregeld contacten geweest tijdens de halfjaarlijkse overlegmomenten. Daarnaast vond er overleg plaats met de Christelijke Gereformeerde Kerken, zijn we betrokken bij de Nederlandse Zendingsraad en MissieNederland.

03. Focus

In januari 2016 ging de nieuwe afdeling IZB-Focus van start. In de voorgaande jaren had de IZB al op beperkte schaal ervaring opgedaan met 'missionaire trajecten', waarbij gedurende langere tijd met een kerkenraad en gemeente werd opgetrokken. Die ervaringen zijn in de eerste maanden van 2016 verwerkt in het concept van het IZB Focustraject. De brochure waarin dit is uitgewerkt bleek een belangrijk hulpmiddel in gesprekken met kerkenraden. Insteek van de Focustrajecten is dat de IZB gemeenten op drie manieren ondersteuning biedt: door detachering van een trajectbegeleider, door het maken van materialen en door het organiseren van uitwisseling. Alle drie de componenten zijn in de loop van 2016 verder uitgewerkt.

Pilotgemeenten

In dezelfde periode werd met een groot aantal kerkenraden gesprekken gevoerd over mogelijke deelname aan een pilot met 10 (wijk)gemeenten in de periode 2017-2018. Dit resulteerde in een positieve beslissing van de volgende gemeenten: Ichthusgemeente Maarssen, Sionkerk Houten, Grote Kerk Hilversum, Marekerk Leiden, Herv. Gemeente Ooltgensplaat, Ontmoetingskerk en Havenkerk Alblasterdam en Herv. Gemeente Nijkerk, wijk 1,2 en 3. Met elk van deze gemeenten werd een traject-overeenkomst getekend voor twee jaar.

Materiaalontwikkeling

Drs. Eline de Boo, die per 1 mei in dienst trad, nam het voortouw bij het ontwikkelen van het Focusmateriaal. In het najaar werd het materiaal voor het eerste van de zes themablokken geschreven, in samenwerking met GZB en HGJB. Sinds eind 2016 is www.izb-focus.nl online. Ook is in het najaar een nieuwe kerken-

raadsbrochure en een informatiefolder voor gemeenteleden verschenen. Maandelijks verschijnt een digitaal info-bulletin voor alle deelnemende gemeenten, Focus Nieuws.

Trajectbegeleiding

De werving van trajectbegeleiders nam veel tijd in beslag. Na een eerste sollicitatieronde werd het profiel bijgesteld. Uiteindelijk konden ds. Klaas van Meijeren en ir. Martijn van den Boogaart worden benoemd. De eerste vanaf 1 september (in deeltijd) en de laatste per 1 januari 2017. Met alle gemeenten werden afspraken gemaakt over het benodigde aantal uren en hier kon ook in worden voorzien.

Samenwerking met GZB en HGJB

Bij de ontwikkeling van het materiaal werkten we samen met de GZB en de HGJB. De GZB stelde vanaf 1 oktober Kees Zeelenberg voor 0,4 fte beschikbaar om het perspectief van de wereldkerk

een plaats te geven in het Focusmateriaal. De HGJB stelde Eline van Vreeswijk beschikbaar om gespreksmateriaal voor jongeren te schrijven. Deze samenwerking met verwante organisaties werd in de deelnemende gemeenten zeer positief gewaardeerd en zal in 2017 verder worden uitgebreid.

Uitwisseling & start pilot

Met de tien pilotgemeenten werd in het najaar gestart met de voorbereidingsfase. De kerkenraden ontmoetten elkaar tijdens de eerste Focusdag op 1 oktober, de predikanten op 8 november. Vervolgens werd in alle gemeenten een gemeenteavond gehouden om de visie en werkwijze van Focus uit te leggen. Op 1 januari 2017 ging de pilot echt van start.

Vervolg

Op 9 november werd een informatieavond gehouden waar 9 nieuwe gemeenten belangstelling toonden. Een aantal van hen hoopt vanaf september 2017 mee te doen aan een tweede pilotgroep.

Impact van Focus

- 10 werkers (van wie 2 HGJB en 1 GZB)
- 300 kerkenraadsleden (van wie 160 in pilotgemeenten)
- 40 Focusgroepleden
- 700 gemeenteleden (gemeenteavonden)
- 100 vrijwilligers in de Focusgemeenten (kringleiders, jeugdleiders)
- vanaf 1 januari 2017

04. Impact

Begeleiding

De begeleiding van stuurgroepen en werkers is een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden van IZB Impact. In 2016 is de persoonlijke begeleiding geïntensiveerd. Daarnaast is de procesmatige en financiële organisatie rond projecten verbeterd, waardoor de begeleiding zich meer kan concentreren op de inhoud van het werk.

Leerprogramma

In 2016 is een samenhangend leerprogramma opgezet. Het reguliere begeleidingsaanbod, zoals de jaarlijkse tweedaagse conferentie en de periodieke intervisie-ontmoetingen, is aangevuld en verrijkt met nieuwe elementen, die een wezenlijke aanvulling zijn: de leer- en inspiratiedagen en de studiemiddagen. Op deze dagen delen werkers hun kennis en ervaring en worden lessen getrokken. Daarnaast is er een intranet gerealiseerd waar informatie op gedeeld kan worden.

Programma onderdelen 2016

- De jaarlijkse tweedaagse in januari, over het thema: 'Voed het verlangen'.
- Leer- en inspiratiedag over de vormgeving van samenkomsten.
- Trainingsdag over spanningen tussen (moeder)gemeente en project.
- Leer- en inspiratiedag over doop en avondmaal.
- Studiemiddag over occultisme en geestelijke strijd
- Intervisiegroepen (eens per kwartaal).

Doop- en sacramenten

Het aantal nieuwe kerkplekken waar doop en/of het Heilig Avondmaal wordt gevierd neemt gestaag toe. De missionaire werkers Mark Schippers (Amsterdam), Jan Verkerk (Huizen) en Jan Waanders (Groningen) ontvingen daartoe de bevoegdheden van predikant. De introductie van de sacramenten - en de voorbereiding daarop - blijkt een grote positieve impact op de nieuwe kerkplekken te hebben.

Pionieren

Het programma 'Pionieren' van de afdeling Missionair Werk en Kerkgroei van de Protestantse Kerk in Nederland maakt een groei door, zowel in kwantiteit als in kwaliteit. De bijdrage van de IZB groeit hierin mee. We zijn betrokken bij de toerustingsbijeenkomsten. Ook wordt er een groeiend aantal pioniersplekken begeleid. Op verscheidene locaties zijn pioniersinitiatieven in voorbereiding.

Personalia

- Marco Bijl, HRM-medewerker en begeleider van projecten en pioniersplekken, van de afdeling IZB Impact vertrokken naar een andere werkgever.
- In Westbroek en Maartensdijk is een nieuw missionair project begonnen. Anton Verstoep is er aangesteld als missionair werker.
- Het project in Rotterdam-Kralingen-West kreeg een vervolg; Ageeth Palland is daar missionair werker.

- Cross Cultural Nieuwegein is gestart als nieuwe pioniersplek en wordt begeleid door de IZB. Theo Vreugdehil is betrokken als pionier.
- Pieter Versloot is missionair predikant geworden van de Martinikerk in Groningen.
- Wijkgebouw de Bron in Rotterdam wordt als nieuwe pioniersplek begeleid door de IZB. Fred Kappinga en Elsely Wajer-Hoogendam zijn betrokken als pioniers.
- Na een periode van drie jaar heeft een evaluatie plaatsgevonden van de pioniersplek Vitamine G. Inmiddels is een vervolgplan goedgekeurd en wordt de pioniersreis en begeleiding vanuit de IZB vervolgd.
- De pioniersplek Marcus Connect werd tot het einde van 2016 mede begeleid door de IZB. Vanaf 2017 wordt de begeleiding door een plaatselijke pioniersbegeleider geheel overgenomen.

Overzicht werkers oefenplaatsen

Kernprojecten IZB, oefenplaatsen met een overeenkomst partnerschap (24)

1) Gemeenschapsvorming & kerkplanting

1. Amsterdam, Hebron
Jurjen de Bruijne
2. Amsterdam, Westervijk
Mark Schippers
3. Den Haag, MarcusConnect
Bettelies Westerbeek
4. Rotterdam, Geloven in Spangen
Nico van Splunter (IZB)
5. Rotterdam, Noorderlicht
Niels de Jong (IZB), Mendy Vis (IZB)
6. Zoetermeer, Perron 61
Arte Havenaar
7. Groningen, Het Pand
Jan Waanders (IZB)
8. Rotterdam, Licht op Zuid
Martijn Weststrate

2) Werken aan missionair (re)vitalisering van gemeente (kerk in de buurt en netwerkkerk)

- 9. Bussum, Wijkgemeente Sion
Anton Verstoep
- 10. Den Haag, Bethlehemkerk
Ad Vastenhoud (IZB)
- 11. Almelo, wijkgemeente De Ontmoeting
Catherinus Elsinga
- 12. Nieuw Beijerland
Hendrik Klaver
- 13. Westbroek
Anton Verstoep

3) Werken aan een missionaire levenshouding: gemeente als vormingsplek en oefenplaats

- 14. Utrecht, Jacobikerk
Wim Vermeulen (IZB)
- 15. Groningen, Martinikerk
Pieter Versloot

4) 3D IZB Dagelijks Dichtbij Delen

- 16. Capelle aan den IJssel
Gert van den Bos
- 17. Nieuwegein
Lisanne Schouten (t/m mei 2016)
- 18. Rotterdam Kralingen
Ageeth Palland (IZB)

5) Pioniersplekken PKN via IZB

- 19. Hilversum, Vitamine G
Gerard Kansen
- 20. Nieuwegein, Cross Cultural
Theo Vreugdenhil
- 21. Rotterdam, De Bron
Fred Kappinga en Elselijn Wajer-Hoogendam
- 22. Utrecht, De Haven
Marius van Duijn
- 23. Huizen, De Brug
Jan Verkerk
- 24. Zwijndrecht, Het Badhuis
Peter Huijser

Ondersteuning projectmatig missionair werk – netwerk IZB waarbij werkers en/of gemeenten gebruik maken van begeleidingsaanbod door de programmalijn

25. Delft
René Strengholt
26. Voorthuizen
Wim van der Vegte
27. Veendaaal
Nico Grijzenhout (IZB)
28. Den Haag – De Laak
Petra de Nooy
29. Eindhoven
Sjaak Pauw
30. Nieuwegein
Dirk de Bree
31. Rotterdam Delfshaven
Martijn van Laar
32. Rotterdam Johanneskerk
Gert van de Pol
33. Papendrecht
Lisette Verweij
34. Scheveningen
Arjo van der Steen
35. Sneek
Wia Marinus

IZB Impact is betrokken bij 24 projecten en pioniersplekken. 19 van deze projecten worden aangestuurd door stuurgroepen. Daarbij zijn ongeveer 95 personen betrokken.

Impact in cijfers

Algemeen

- 16 projecten met partnerschap, waarvan 7 gericht op gemeenschapsvorming en 9 op missionair-gemeente-zijn;
- 6 pioniersplekken;
- 11 werkers persoonlijke begeleiding;
- Bij 19 projecten is een stuurgroep ingesteld waar in totaal ongeveer 95 mensen bij betrokken zijn.

Gemeenschapsvorming

IZB is betrokken bij 13 projecten en pioniersplekken die gericht zijn op gemeenschapsvormen. Gemiddeld geldt voor elk project:

- 233 mensen in het netwerk;
- 87 mensen maken deel uit van de gemeenschap;

- 24 nieuwkomers participeren in een taak;
- 28 vrijwilligers uit andere gemeenten betrokken.

In totaal

- 36 mensen zijn gedoopt;
- 1 ambtsdrager is bevestigd;
- 11 mensen deden belijdenis;
- 19 huwelijken zijn ingezegend.

05. Dabar

'Soms lopen dingen totaal anders dan je verwacht had, maar is de afloop eigenlijk mooier dan je had durven dromen.'

Dat zei een jongere die afgelopen zomer Dabar deed op een camping in Nederland. Het geeft iets weer van het jaarthema dat in 2016 centraal stond bij Dabar: Alles op het spel. Aan de hand van de verhalen van de profeet Elia werden ruim 400 jongeren toegerust om het geloof uit te dragen.

Elia diende God in een goddeloze samenleving en nam risico's die soms anders afliepen dan verwacht. Maar in dit alles bleef hij in contact met God. Navolgenswaardig!

Toerusting

Eind april werd het jaarlijkse Dabar Ontmoetingsweekend georganiseerd. De jongeren werden tijdens dit weekend via bijbelstudies, teambuildingsactiviteiten en workshops toegerust voor hun werk op de camping. Extra aandacht was er dit jaar voor nieuwe teamleiders, die via een apart programma de basics van het leiden van een Dabarteam uitgelegd kregen.

Daarnaast vond eind mei de Toerusting- en Ontmoetingsdag voor camping- en Ontmoetingsdag voor camping- pastors plaats. Er was extra ruimte voor ontmoeting en onderlinge uitwisseling, wat werd gewaardeerd; zeker ook door het relatief grote aantal nieuwe campingpastors.

Materialen

Voor het Dabarwerk en campingpastoraat werden diverse materialen ontwikkeld en vernieuwd. De Dabar Handleiding en brochure Campingpastoraat zijn grondig herzien. Het jaarlijkse Dabar-

seizoensboek verscheen, met informatie over het toerustingsweekend en vijftien bijbelstudies voor Dabarteam. Daarnaast werd hier een nieuw onderdeel aan toegevoegd: persoonlijk bijbelstudie-materiaal voor de week na Dabar om jongeren te helpen de indrukken van Dabar te verwerken en hun ervaringen te delen. Een jongere reageerde hier na afloop op:

"Ik vond het erg fijn dat er na de Dabarperiode gelegenheid was om stille tijd te houden aan de hand van jullie seizoensboek. Ik vond het erg waardevol om nog eens de campinggasten bij God te brengen. Dit kan natuurlijk altijd, maar ik vond het aan de hand van jullie materiaal erg tof."

Deze zomer werd ook voor het eerst gebruik gemaakt het missionair kinderwerk materiaal Discover, dat in samenwerking met de HGJB ontwikkeld werd voor kinderen zonder kerkelijke achtergrond. Om financiële redenen krijgt de

ontwikkeling van Discover voorlopig geen vervolg.

Bezinning op 'nazorg'

Onder veel commissies die het Dabarwerk plaatselijk ondersteunen, leefden vragen over het thema 'nazorg'. In 2016 zijn deze vragen geïnventariseerd en is met een landelijke werkgroep een start gemaakt met een herbezinning rondom dit thema. Het streven is om voor de zomer van 2017 tot een afronding te komen en de betrokkenen op dit onderdeel toe te rusten.

Nieuwe Dabarcamping

Het Dabarwerk breidde zich uit op een nieuwe camping: De Molenwurf in Wognum. Twee kerkelijke gemeentes uit de omgeving van de camping zijn bereid gevonden om het Dabarwerk plaatselijk te ondersteunen. Afgelopen zomer werd er voor het eerst twee weken Dabar gedaan op deze camping. Ook een ervaren campingpastor was aanwezig.

Dabar in cijfers

Betrokken bij landelijk Dabar:

- 3 IZB-medewerkers
- 6 werkgroepen, in totaal 42 vrijwilligers
- 17 vrijwilligers voor specifieke taken (ondersteuning Dabar Ontmoetingsweekend / opmaak en vormgeving / fotografie Dabarprojecten).

Plaatselijke commissies:

- 23 plaatselijke commissies, in totaal 155 commissieleden.
- 85 kerken zijn structureel bij Dabar betrokken.

Projecten en Dabarweken

Jaar	2016
Aantal projecten	24 (waarvan één project in de stad Den Haag)
Aantal Dabarperiodes gepland	68
Aantal Dabarperiodes gedraaid	63
Aantal periodes van 1 week	33
Aantal periodes van 2 weken	30
Totaal aantal weken gepland	100
Totaal aantal weken gedraaid	93
CrossCultural (Nieuwegein)	80

Jaar	2016
Aantal campings met campingpastors	11
Aantal periodes met campingpastoraat gepland	25
Aantal periodes met campingpastoraat gedraaid	22

Jongeren

Jaar	2016
Aantal jongeren	430
Waarvan mannen	34%
Waarvan vrouwen	66%
Gemiddelde leeftijd totaal	20,4 jaar
Van mannen	20,8 jaar
Van vrouwen	20,1 jaar

Campingpastors

Jaar	2016
Totaal aantal campingpastors	21*
Aantal nieuwe campingpastors (cijfers & %)	11 52,4%
Aantal ervaren campingpastors (cijfers & %)	10 47,6%

*Eén campingpastor was aanwezig op twee verschillende campings.

Impact Dabarwerk

De 23 campings hebben totaal 7216 standplaatsen.

06. Areopagus

Areopagus helpt predikanten preken. Alle facetten binnen Areopagus zijn erop gericht om tot een verdere ontwikkeling te komen van een relationele missionaire homiletiek, waardoor predikanten, gemeenteleden en tijdgenoten in contact mogen komen met de kracht van het Evangeliewoord. 2016 was, net als 2015, een jaar van consolidatie. Na het vertrek van Wim Dekker, in juli 2015, is op 1 maart 2016 Kees van Ekris in dienst gekomen (0,4 fte). Samen met Paul Visser (0,1 fte) geeft hij leiding aan Areopagus. Afgesproken is dat de eerste jaren van zijn dienstverband in het kader staan van verdieping van wat er is, en dat, na de afronding van zijn proefschrift, er meer ruimte zal komen voor ontwikkeling van Areopagus.

Visiegroep

De visiegroep – de ‘denktank’ – van Areopagus vergadert vier maal per jaar. In 2016 is afgesproken dat ieder visiegroep lid jaarlijks een hoofdartikel schrijft in Areopagus Magazine. Elk lid ontwikkelt zijn/haar eigen expertise (cultuur, missionaire prediking, hoordersperspectief, pioniersplekken, etc). We hebben gezocht naar verbreding en verjonging van de groep: Rien Teeuw en Niels de Jong zegden toe lid te worden van het team. We besloten om in 2017 een studiereis te maken naar het Zentrum fur Evangelische Predigt-kultur in Wittenberg. Als instituut zijn we toe aan professionalisering van onze coaching van predikanten, en zien we uit naar de ontmoeting in Europees verband met andere toerustingscentra voor predikanten. Marieke Verkaik is na de zomer van de 2016 secretaresse van Areopagus geworden, en daarmee volwaardig lid van ons team.

Areopagus Magazine

In 2016 hebben we het format van Areopagus Magazine strakker neergezet. De verschijningsdata van het digitale tijdschrift zijn gerelateerd aan belangrijke momenten in het kerkelijk jaar, zodat predikanten resources aangeboden krijgen ter ondersteuning van de prediking tijdens de grote feestdagen; dat zijn vaak ook expliciet missionaire momenten. Elk nummer kent een hoofdartikel, een interview, een recensie, een homiletische bijdrage, een bijdrage vanuit hoordersperspectief en de serie Preaching Life waarin we predikanten toerusten in de dagelijkse werkelijkheid van hun roeping. Koos van Noppen speelt een cruciale rol in het creatieve en uitvoerende proces. In 2016 zijn vijf nummers verschenen: ‘Welkom in het vernieuwde leven (maart, mede naar aanleiding van het sterven van Henk Vreekamp), ‘Sprachnot en Pinksterverbazing’ (mei, Pinksternummer), ‘Heeft de tijd onze prediking veranderd’ (oktober), Referaten van ‘And the times

they're a-changin'" (november), 'Ingaan in de tijd' (december, Advent- en Kerstnummer). Areopagus Magazine wordt digitaal verzonden naar 850 adressen.

Cursussen

In 2016 is besloten om onze brochure met cursussen voortaan niet in januari uit te brengen, maar in augustus, voorafgaande aan het 'kerkelijk seizoen'. In mei hebben we met de visiegroep accenten aangebracht in onze cursussen. Predikanten mogen van Areopagus cursussen verwachten die helpen om (1) onze traditie te vertalen in taal en begrippen van nu, om (2) de 'actualiteit' en het feitelijke leven van hoorders in de 21e eeuw te verbinden met bijbelverhalen, om (3) toegerust te worden in homiletische vaardigheden en om (4) de gemeente voor te gaan in haar missionaire opdracht. Vanuit deze tracks hebben we het cursusaanbod 2016-2017 ontwikkeld.

- In mei en juni heeft Nico van der Voet drie bijeenkomsten geleid rondom de 'Performance of the preacher' (5 deelnemers).
- In de periode van januari tot mei heeft Wim Dekker vijf bijeenkomsten geleid rondom Van de Beek's boek 'Een plek licht rondom het kruis' (30 deelnemers).
- In september heeft Areopagus voor het eerst samen met de TUA/CGK een gezamenlijke cursus georganiseerd, geleid door Paul Visser en Maarten Kater, met de titel 'Storende Woorden', over de rol van bekering in prediking (10 deelnemers).
- Qua organisatie en PR was Areopagus/IZB betrokken bij de tweedaagse conferentie rondom Samuel Wells ('Fearless Presence: Christian Practice in a Secular Age'), georganiseerd door de Faculteit Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschappen en de Confessionele Vereniging, in samenwerking met de IZB.
- In oktober was er een grote studiedag van Areopagus, onder verantwoordelijkheid van Kees van Ekris, met de titel 'And the times they're a-changin'', een cursus om predikanten te ondersteunen in hoe te preken in contexten die op allerlei manieren sterk veranderen (60 deelnemers).
- Diezelfde maand leidde Paul Visser de intensieve training 'Comfort & challenge', over de spanning tussen troost en imperatief tot verandering in prediking (5 deelnemers).

07. Hoogleraar secularisatiestudies

In het kader van zijn Groningse aanstelling heeft Herman Paul afgelopen jaar twee bundels geredigeerd.

De eerste is het populair-theologische boekje *Discipelschap: een theologische peiling*, dat mede onder redactie van Bert de Leede bij Boekencentrum verscheen. De tweede bundel, gericht op een wetenschappelijk publiek, verscheen als *Pastoral Sociology in Western Europe, 1940-1970* (een themanummer van het *Journal of Religion in Europe*, onder co-redactie van Chris Dols). Daarnaast werden artikelen geschreven (onder andere voor *Kerk en Theologie*, *Theologia Reformata* en *Soteria*) en lezingen gehouden (onder andere aan de Theologische Universiteit Kampen).

08. Communicatie

De afdeling Communicatie biedt ondersteuning aan publicaties vanuit elk van de IZB-werktakken (Areopagus, Dabar, Focus en Impact) en is nauw betrokken bij de ontwikkeling van folders ten behoeve van de fondsenwerving en het relatiebeheer. Daarnaast heeft de afdeling een spilfunctie in de (eind) redactie van twee missionaire publicaties, Echo en Lichtspoor.

ECHO

Tweemaal per jaar verschijnt het blad ECHO, in de periode voor Pasen en Kerst. Het magazine is een hulpmiddel bij missionaire contacten. Veel gemeenten maken van de gelegenheid gebruik om op de achterpagina hun kerkdiensten en activiteiten rond de kerkelijke feestdagen af te drukken. Om de predikanten in de gemeenten van dienst te zijn, verzorgt de IZB sinds de Kersteditie van 2016 een preekschets over het thema van het blad.

Lichtspoor

In 180 gemeenten maken vrijwilligers bij het ouderenpastoraat gebruik van het missionair-pastorale tijdschrift Lichtspoor. De IZB brengt het periodiek zes maal per jaar uit in een redelijk constante oplage van ruim 26.000 exemplaren. Op initiatief van de redactie is in 2016 in Amersfoort een eerste zogeheten 'Lichtspoordag' gehouden, een toerus-

tingsbijeenkomst voor verspreiders van het blad. Naar aanleiding van het thema 'Voorbij koetjes en kalfjes' gaven psychologe Wil Doornenbal en redactielid ds. Henk de Graaff de aanwezigen handreikingen voor de ontmoeting met ouderen. Er was veel animo voor de bijeenkomst. De 150 aanwezigen hadden veel waardering voor het initiatief en voor de inhoud van het programma. Meteen na afloop klonk de roep om er een jaarlijkse ontmoetingsdag van te maken.

Folders 'Open kerk'

Monumentale kerkgebouwen zijn een trekpleister voor toeristen en passanten. Een open kerk trekt op een zomerse zaterdag of op Monumentendag al gauw honderden bezoekers. Dat biedt missionaire kansen. Jaarlijks ontwikkelt de IZB voor dit doel een serie foldertjes. Het zijn beknopte teksten, afgedrukt op A6-formaat.

09. Fondsenwerving en relatiebeheer

Het concert van 'Sela', ter afsluiting van het jubileumjaar in 2015, was de eerste in een reeks 'events': bijeenkomsten voor uiteenlopende doelgroepen om nader kennis te maken met het werk van de IZB.

De organisatie van deze ontmoetingen is een van de nieuwe initiatieven van fondsenwerving en relatiebeheer.

In 2016 stonden vier events op de agenda: de Dabarmars, de Toer voor het goede doel, een concert van Trinity en een gespreksavond 'God in Nederland?' De opkomst en exposure van de eerste twee vielen wat tegen, maar werden gelukkig ruimschoots goedge maakt door die van de laatste twee.

Actief nieuwe relaties aangaan, mensen aansporen om mee te leven en mee te werken aan de missionaire beweging die de IZB wil zijn; dat plan voor 2016 is goed uit de verf gekomen. Het netwerk is uitgebreid, de contacten zijn verstevigd. Daarnaast hebben we enkele goede campagnes kunnen voeren, waaronder GetConnected (i.s.m. de GZB), een actie voor het hernieuwen van de campagne 'overbruggen' en een speciale mailingsactie ten behoeve van Dabar.

Gezien de jarenlange trend in het ledenbestand is een dergelijke actieve inzet noodzakelijk. Ook in 2016 is het ledental gedaald, al is het minder dan voorgaande jaren. Als positief punt noteren we dat het aantal betalende leden zelfs is gestegen.

De fondsenwerving voor projecten heeft ook vruchten afgeworpen, + 9%. Hoe concreter de collectiedoelen onder de aandacht kunnen worden gebracht, hoe groter de betrokkenheid en de bereidheid om te doneren. De inkomsten uit legaten zijn fors lager dan geraamd.

IZB Impact

Naast het actief werven bij vermogensfondsen hebben we afgelopen jaar verscheidene gemeenten kunnen linken aan missionaire projecten. Dat zorgt voor een structurele betrokkenheid, en een relatie die zich niet beperkt tot de financiële paragraaf. Voorbeelden zijn Woudenberg, Kinderdijk en Rouveen; de hervormde gemeenten leven mee met het wel en wee in de missionaire projecten. Een perfect voorbeeld hoe de IZB relevant kan zijn in het elkaar inspireren als christenen en de werving van fondsen.

Media

We hebben het afgelopen jaar een begin gemaakt in de omschakeling van een ledenorganisatie naar een beweging die inspireert, relevant is en toekomstbestendig. Het delen van interessante content in de (sociale) media, is daarbij een belangrijk middel gebleken.

Het toegenomen belang van online-communicatie blijkt uit het stijgend aantal bezoekers op onze website (+8%), het aantal 'volgers' op Facebook (van 963 naar 2224; bereik 877.000).

Op Twitter is het aantal volgers tot over de 1300 volgers gegroeid, met meer dan 100.000 weergaven van tweets. Dat de content ook daadwerkelijk als relevant wordt ervaren blijkt uit de groeiende interactie met de bezoekers.

Op Facebook zijn berichten meer dan 61.000 geliked en is er meer dan 11.000 gereageerd of gedeeld. Bij Twitter ligt dit aantal op bijna 1000 kliks op links, 700 keer retweets en 645 likes.

Naast deze digitale aanwezigheid leverde IZB regelmatig columns, artikelen en reportages aan de kerkelijke pers, met name De Waarheidsvriend, Christelijk Weekblad en Confessioneel. Met het oog op de 'zichtbaarheid' in plaatselijke gemeenten is het bestand van kerkbladen opgewaardeerd.

In 2016 leverden missionaire werkers/predikanten van de IZB wekelijks in het zaterdagavond-radioprogramma 'EO Live' een 'weekpreek': een column waarin wordt gereflecteerd op de actualiteit van de voorbije week en een bijbeltekst.

10. HRM

In dienst	Uit dienst	In dienst en uit dienst
Eline de Boo	Joanneke Anker-Bremmer	
Martijn van den Boogaart	Hans Borghuis	Eveline Torn Broers
Klaas van Meijeren	Marco Bijl	
Marieke Verkaik	Lian van Dam-Romkes	Uit dienst en in dienst:
Wim Vermeulen	Marlies van Ginkel-Huisman	
Pieter Versloot	Henk Poolen	Ageeth Palland
Anton Verstoep	Lisanne Schouten	
Theo Vreugdenhil	Liesbeth van Mourik-Snoep	
	Aalt Visser	
	Lisette Verwijs-Vogel	
	Tineke Zeefat-Otter	

Aantal medewerkers in dienst		
2009	31	22,8 fte
2010	33	23,8 fte
2011	34	27,4 fte
2012	40	29,5 fte
2013	42	28,8 fte
2014	42	22,4 fte
2015	42	24,3 fte
2016	47	22,0 fte

Verzuimpercentage	
2011	3,3 %
2012	4,5 %
2013	5,2 %
2014	1,9 %
2015	1,5 %
2016	0,74%

Aantal fte's

Er zijn 48 medewerkers gedurende (een deel van) het jaar 2016 in dienst geweest. Per 1 januari 2017 zijn dat er 35. Het aantal fte's in 2016 bedroeg 22.

11. Verantwoordingsverklaring 2016

Het bestuur van IZB - vereniging voor zending in Nederland onderschrijft door middel van deze door bestuursleden persoonlijk ondertekende verklaring de volgende principes van goed bestuur:

1. Binnen de instelling dient de functie “toezicht houden” (vooraf: vaststellen of goedkeuren van plannen en achteraf: het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk te zijn gescheiden van het “besturen” en van de “uitvoering”.
2. De instelling dient continu te werken aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling.
3. De instelling streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.

Deze drie principes zijn hierna nader uitgewerkt.

Principe 1 - toezicht houden, besturen en uitvoeren

Organisatie van het intern toezicht op bestuurlijke en uitvoerende taken en de uitvoering daarvan

De instelling wordt bestuurd door het statutair bestuur, bestaande uit ten minste zeven natuurlijke personen. Bestuursleden worden benoemd door de algemene vergadering. De benoeming geschiedt voor een periode van drie jaren. Elk jaar treden ten minste twee bestuursleden af volgens een door het bestuur op te maken rooster. Bestuursleden kunnen maximaal drie maal worden herbenoemd. Het bestuur doet een voordracht aan de algemene vergadering. Leden kunnen namen van kandidaten bij het bestuur indienen. Het bestuur bepaalt dan een dubbel-tal ter verkiezing. Als er geen namen worden ingediend, doet het bestuur een enkelvoudige voordracht aan de vergadering.

Het bestuur telt in 2016 tien personen. De dagelijkse leiding van de activiteiten berust bij de tweehoofdige titulaire directie (algemeen directeur en operationeel directeur). De directie opereert met inachtneming van de statuten, de bestuursbesluiten en het directiereglement. Het toezicht vooraf berust bij het bestuur. Het bestuur stelt, op advies van de directie, het meerjarenbeleidsplan, het jaarplan en de begroting vast.

Na vaststelling in het bestuur wordt hieraan uitvoering gegeven door de verschillende afdelingen onder leiding van de directie.

Het bestuur heeft het besturen van de vereniging gedeeltelijk gedelegeerd aan de tweehoofdige directie). Tot de competentie van de directie behoren het uitvoeren van de werkzaamheden binnen de kaders van het door het bestuur vastgestelde beleid, het leiding geven aan de werkorganisatie, het personeelsbeleid en het onderhouden van externe contacten.

De instelling heeft geen afzonderlijk toezichthoudend orgaan. De functie toezicht houden achteraf wordt vervuld door het bestuur. Het bestuur vergadert ten minste vier maal per jaar, in aanwezigheid van de directie. De toezichthoudende functie van het bestuur vindt plaats door beoordeling van door de directie aangeleverde stukken (inclusief een periodiek directieverslag) en de besluitvorming daarover.

De IZB heeft een Commissie Toetsing Financieel Beleid, die bestaat uit leden van de vereniging (niet zijnde bestuursleden) met specifieke deskundigheid op financieel en beleidsmatig gebied. Deze commissie overlegt ten minste twee maal per jaar met de directie en het hoofd financiën en bedrijfsvoering over het beleid, de begroting en de jaarrekening en is op deze wijze namens de leden betrokken bij het toezicht vooraf en achteraf. In 2016 heeft deze commissie tweemaal vergaderd. Aan

het begin van het verslagjaar waren de volgende personen lid van de commissie: E. (Esther) Bouter-van Munster, H. (Hilda) Freije uit Gorinchem, R. (Ruud) den Nederlanden, en J.G. (John) Kamphuis MSc, voorzitter. In 2016 is de heer Kamphuis afgetreden. Als zijn vervanger is M. (Maarten) van Duijn RA benoemd. De voorzittersrol is sindsdien in handen van mevrouw Freije. In 2017 is Den Nederlanden aftredend.

Aan de hand van het jaarverslag en jaarrekening leggen bestuur en directie aan de leden van de vereniging verantwoording af over de verrichte activiteiten, over de ingezette middelen en over de uitkomsten van de fondsenwerving. De algemene vergadering (de ledenvergadering) stelt na bespreking het jaarverslag vast en vervult aldus haar rol van toezicht houden achteraf.

Optimale samenstelling van het bestuur IZB - vereniging voor zending in Nederland streeft naar een zodanige samenstelling

van het bestuur, dat de noodzakelijk geachte competenties binnen het bestuur vertegenwoordigd zijn. Op deze wijze wordt gewaarborgd dat de individuele bestuursleden gezamenlijk over een veelheid aan kwaliteiten beschikken.

Evaluatie van het functioneren van directie en bestuurders

Het functioneren van de directie wordt jaarlijks geëvalueerd door het bestuur, mede aan de hand van de directieverslagen over de verstreken periode, die geagendeerd zijn voor de bestuursvergaderingen. Daarnaast vindt ten minste eenmaal per jaar een functioneringsgesprek door de voorzitter van het bestuur en een ander bestuurslid met de directeuren plaats. In het op 10 april 2015 vastgestelde document 'beschrijving van de bestuursstructuur' is opgenomen: 'het bestuur zal ten minste één maal per vier jaar – onder leiding van een externe deskundige - het eigen functioneren, gericht op de kwaliteit en de doelmatig-

heid van besturen, beoordelen en ontwikkelen'. Op 7 december 2016 heeft er onder leiding van dhr H. Griffioen (Griffioen Organisatieadvies) een bestuursevaluatie plaatsgevonden. Deze heeft geleid tot aanbevelingen, waaronder het instellen van een commissie die een op onderzoek gebaseerd voorstel doet aan het bestuur inzake het aanpassen van haar functioneren aan de eisen van de veranderende context.

Principe 2 - optimale besteding van middelen

Benoemen van richtinggevende doelstellingen op alle relevante gebieden en niveaus

Op 19 november 2010 heeft het bestuur een nieuwe missie en visie vastgesteld. Op 3 februari 2012 heeft het bestuur deze missie en visie op onderdelen bijgesteld. De missie luidt: 'Wij belijden dat zending Gods eigen werk is. Hij heeft zijn Zoon gezonden in de wereld. Zijn Geest

zorgt door de eeuwen heen voor de voortgang van de evangelieverkondiging met het oog op de dag van het koninkrijk van God. Wij staan voor zending in Nederland. Wij werken eraan mee dat gemeenten en gemeenteleden gestalte geven aan het evangelie van Jezus Christus in de wereld en dat zij daardoor mensen voor Hem winnen. Het is onze passie dat mensen die Hem nog niet kennen, tot het heil in Christus komen en samen met zijn gemeente Hem navolgen.' Op 13 april 2012 heeft het bestuur het meerjarenbeleidsplan 2013 – 2017 goedgekeurd. In het beleidsplan zijn richtinggevende doelstellingen opgenomen. Op 16 september 2016 heeft het bestuur de kaderbrief 2017 vastgesteld. In deze brief geeft het bestuur aan de werkorganisatie aan binnen welke kaders (vanuit het meerjarenbeleidsplan) het jaarplan 2017 dient te worden opgesteld. Het jaarplan 2017 is door het bestuur goedgekeurd in zijn vergadering van 18 november 2016.

Monitoren en evalueren van de uitvoering van activiteiten en interne processen

De organisatie is zich ervan bewust, dat de noodzakelijke middelen door collecten en giften bijeengebracht worden. Het beleid is mede daarom gericht op de effectiviteit van de activiteiten en de efficiënte inzet van middelen. De personeelskosten vormen de belangrijkste kostencategorie. Het betreft vaak projecten met een lange looptijd. Bij het bepalen van de personele inzet binnen de werkvelden is de omvang van de inzet (parttime of fulltime) voortdurend een punt van aandacht. Ook bij inkoop van goederen en diensten wordt gezocht naar de beste prijs-kwaliteitverhouding. Bewaking van de doelmatige uitvoering van de activiteiten vindt plaats door bestuur, directie en afdelingshoofden. Aan de hand van het directieverslag en/of voorstellen van de directie bewaakt het bestuur de voortgang van de doelstellingen voor de desbetreffende

periode en worden nieuwe initiatieven besproken. Intern bewaakt en evalueert de directie de inhoudelijke aspecten van de activiteiten, de doelmatige uitvoering daarvan en de realisering van de doelstellingen. De directie komt wekelijks bijeen in een directieoverleg. De directie behandelt dan werkverslagen, rapportages en/of voorstellen van de afdelingshoofden en besteedt aandacht aan knelpunten en nieuwe initiatieven. In het kader van de beleidsvoorbereiding is er een breed beleidsoverleg ingesteld. Doel van het breed beleidsoverleg is het aandragen van bouwstenen voor het formuleren van beleid, door middel van fundamentele gedachtevorming over missiologische visie, beleid, strategie en innovatie.

De bestedingscontrole vindt als volgt plaats. Eenmaal per kwartaal wordt een budgetrapportage opgesteld en worden de bestedingen vergeleken met de taakstellende begroting. Belangrijke verschillen worden geanalyseerd. De directie stelt

aan de hand van deze gegevens vast of het niveau van de bestedingen acceptabel is. Maandelijks wordt de ontwikkeling van de inkomsten bewaakt aan de hand van een rapportage van de gerealiseerde inkomsten in relatie tot begroting en realisatie van voorgaande jaren.

In werking stellen van aanpassingen naar aanleiding van de evaluaties

De wijze van aanpassing hangt af van het desbetreffende onderwerp. Het bestuur maakt afspraken met de directie over gewenste aanpassingen en de implementatie daarvan en ziet, onder meer aan de hand van het directieverslag, er op toe dat de implementatie daadwerkelijk plaats vindt.

Principe 3 - optimale relaties met belanghebbenden

Belanghebbenden van IZB - vereniging voor zending in Nederland zijn:

Extern

1. alle kerkelijke gemeenten binnen de Protestantse Kerk in Nederland, en met name zij die de activiteiten van IZB – vereniging voor zending in Nederland financieel en anderszins steunen;
2. kerkenraden, predikanten, zendings- en evangelisatiecommissies, leatuurcommissies;
3. donateurs en subsidieverstrekkers;
4. bovenplaatselijke kerkelijke organen;
5. (samenwerkingsverbanden van) christelijke organisaties;
6. christelijke media.

Intern

7. de leden van de vereniging;
8. medewerkers, bestuursleden en vrijwilligers.

Inhoud en de kwaliteit van de aan de belanghebbenden verstrekte informatie en wijze waarop informatie wordt verstrekt

De externe communicatie is voornamelijk gericht op de (predikanten, kerkenraden en leden van) plaatselijke kerkelijke gemeenten binnen de Protestantse Kerk in Nederland.

Daarbij wordt gebruik gemaakt van een breed scala aan middelen:

1. het blad *Tijding*, dat vier maal per jaar wordt toegezonden aan alle leden;
2. de website www.izb.nl, met nieuws en achtergronden;
3. *Areopagus Magazine*
4. *Focusnieuws* (een digitale nieuwsbrief bedoeld voor gemeenten en gemeenteleden betrokken bij IZB Focus)

5. het (interne) IZB-Bulletin, dat gemiddeld eenmaal per drie weken digitaal wordt verspreid onder alle medewerkers;
6. folders, brochures, via kerkelijke gemeenten;
7. persberichten in landelijke bladen en kerkbladen;
8. nieuws- en achtergrondartikelen in landelijke media;
9. voorlichtingsbijeenkomsten (op aanvraag van gemeenten).

De verantwoordelijkheid voor deze uitgaven ligt bij de directie; het uitvoerende werk geschiedt door de afdeling communicatie.

Inrichting van de communicatie

Het communicatiebeleid van de IZB wordt gekenmerkt door de volgende trefwoorden: actueel, transparant, pro-actief, doelgericht. Afhankelijk van de aard en de urgentie van de communicatie wordt daarbij een keuze gemaakt uit de veelheid aan mogelijkheden.

Manier van omgaan met ideeën, opmerkingen, wensen en klachten van belanghebbenden

Over de wijze waarop we met belanghebbenden communiceren bestaan heldere afspraken. Deze zijn verwoord in een klachtenprotocol. Er bestaan korte lijnen voor de beantwoording van vragen, opmerkingen of klachten. Veruit de meeste worden binnen een week beantwoord. Als de opmerkingen of vragen nader overleg vereisen binnen de vergadering van het directieteam, volgt

een schriftelijke, dan wel mondelinge respons uiterlijk binnen twee weken. Vragen van de pers worden behartigd door, of in opdracht van de directie. Voor medewerkers is een vertrouwenspersoon aangesteld.

Amersfoort, 17 februari 2017

Namens het bestuur van IZB - vereniging voor zending in Nederland,

M.C. Batenburg, voorzitter

R.F. de Wit, secretaris

12. Verkorte jaarrekening

Balans per 31 december 2016

	31 december 2016	31 december 2015
Activa		
Immateriële vaste activa		
Ontwikkelingskosten	34.333	0
Materiële vaste activa		
Onroerende zaken	0	1.265.000
Inventaris	157.579	131.972
	157.579	1.396.972
Financiële vaste activa		
Overige vorderingen	8.375	17.200
	200.287	1.414.172
Vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren	17.556	31.356
Vorderingen op gelieerde organisaties	13.856	10.467
Overige vorderingen en overlopende activa	69.243	47.931
	100.655	89.754
Liquide middelen	2.534.072	1.685.759
Totaal	2.835.014	3.189.685

Balans per 31 december 2016

	31 december 2016	31 december 2015
Passiva		
Reserves en fondsen		
Reserves		
Continuïteitsreserve	989.800	965.104
Bestemmingsreserve bijzondere leerstoel	29.028	33.100
Herwaarderingsreserve	0	1.166.379
Bestemmingsreserve toekomstige huisvesting	1.250.000	83.195
Bestemmingreserve kernactiviteiten	94.776	142.100
	<u>2.363.604</u>	<u>2.389.878</u>
Fondsen		
Bestemmingsfonds missionaire projecten	186.695	232.292
	<u>186.695</u>	<u>232.292</u>
	2.550.299	2.622.170
Voorzieningen		
Voorziening voor groot onderhoud	0	25.000
	<u>0</u>	<u>25.000</u>
	0	25.000
Langlopende schulden	8.833	52.511
	<u>8.833</u>	<u>52.511</u>
	8.833	52.511
Kortlopende schulden		
Crediteuren	71.568	86.247
Belastingen en premies sociale verzekeringen	80.781	117.098
Vooruitontvangen bedragen	5.764	5.416
Overige schulden en overlopende passiva	117.769	281.245
	<u>275.882</u>	<u>490.005</u>
	275.882	490.005
Totaal	2.835.014	3.189.685

Staat van baten en lasten over 2016

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Baten			
Baten uit eigen fondsenwerving	1.760.941	1.909.705	1.809.067
Rentebaten en baten uit beleggingen	4.162	20.500	10.774
Overige baten	64.943	0	151.812
Som der baten	1.830.046	1.930.205	1.971.653
Lasten			
Besteed aan doelstellingen			
Focus - toerusting gemeenten	346.400	346.300	318.660
Impact - missionaire projecten	789.161	853.802	758.662
Areopagus	66.504	74.550	43.481
Dabar	125.111	109.837	107.293
Transparant	0	0	6.133
Missionaire publiciteit	-16.075	-5.580	29.615
Samenwerkingsverbanden	105.222	107.825	123.004
Theologische en missionaire advisering	0	0	34.524
Communicatie	106.851	115.833	73.678
	1.523.174	1.602.567	1.495.050
Werving baten			
Kosten eigen fondsenwerving	202.037	257.200	233.042
Kosten van beleggingen	0	0	9.366
	202.037	257.200	242.408

Staat van baten en lasten over 2016

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	176.706	180.830	282.460
	176.706	180.830	282.460
Som der lasten	1.901.917	2.040.597	2.019.918
Resultaat	-71.871	-110.392	-48.265
Reserves			
Continuïteitsreserve	24.696	-30.200	-121.041
Bestemmingsreserve kernactiviteiten	-47.324	-32.842	-72.900
Bestemmingsreserve toekomstige huisvesting	426	0	83.195
Bestemmingsreserve bijzondere leerstoel	-4.072	-11.000	-17.100
	-26.274	-74.042	-127.846
Fondsen			
Bestemmingsfonds missionaire projecten	-45.597	-36.350	79.581
	-45.597	-36.350	79.581
	-71.871	-110.392	-48.265

Jaarcijfers 2016 Toelichting bij de jaarcijfers 2016

De in dit jaarverslag opgenomen balans per 31 december 2014 en staat van baten en lasten over het jaar 2016 zijn ontleend aan de jaarrekening 2016, waarbij door Visser & Visser Accountants te Barneveld een goedkeurende controleverklaring is afgegeven.

Hierna is een beknopte toelichting opgenomen. Voor de overige details wordt verwezen naar de jaarrekening 2016, die op de website www.izb.nl is opgenomen en die op verzoek kan worden toegezonden.

De baten uit eigen fondsenwerving zijn in de afgelopen jaren uitgekomen op:

2012: € 1.794.000

2013: € 1.785.000

2014: € 1.723.000

2015: € 1.809.000

2016: € 1.761.000

De inkomsten uit nalatenschappen waren € 71.000 lager dan in 2015. Afgezien van deze daling is in 2016 een stijging van de baten uit eigen fondsenwerving gerealiseerd. De algemene inkomsten uit gemeenten zijn in 2016 met 6% gedaald. Een daling van deze inkomsten lijkt structureel. De bestemmingsgiften voor specifieke projecten zijn daarentegen met 9% toegenomen. Dit is het gevolg van nieuw beleid, dat er op gericht is de projecten zoveel mogelijk met eigen middelen of specifiek voor het project bestemde giften te financieren.

De overige baten in 2015 en 2016 betreffen met name het resultaat, gerealiseerd bij de verkoop van de kantoorpanden, waarin de IZB tot en met deze jaren was gevestigd.

De bestedingen aan de doelstelling van de IZB hebben zich in de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld (in euro's en in procenten van de totale bestedingen in het jaar):

2012: € 1.371.000 - 76%

2013: € 1.770.000 - 83%

2014: € 1.232.000 - 76%

2015: € 1.495.000 - 74%

2016: € 1.523.000 - 80%

De bestedingen in 2016 in euro's zijn in de lijn van de begroting en van het vorige jaar. De percentages schommelen enigszins; het in 2016 gerealiseerde percentage komt overeen met de doelstelling, die in de begroting van 2016 was geformuleerd.

De kosten van fondsenwerving zijn, in procenten van de baten, als volgt:

2012:	11,1%
2013:	11,3%
2014:	12,1%
2015:	12,9%
2016:	11,5%

De kosten van fondsenwerving blijven daarmee ruim binnen de norm van het CBF (maximaal 25%).

De kosten van beheer en administratie zijn, in procenten van de totale lasten, uitgekomen op:

2012:	12,6%
2013:	6,9%
2014:	11,2%
2015:	14,0%
2016:	9,3%

In 2015 bleven de kosten van beheer en administratie binnen de door het bestuur gestelde norm van maximaal 15,0%.

Na een door de directie doorgevoerde reorganisatie zijn deze kosten ingaande 2016 aanzienlijk lager.

Bezoldiging bestuur en directie

Aan de statutaire bestuurders worden geen andere vergoedingen toegekend dan een vergoeding voor gemaakte reiskosten. Het bestuur heeft de feitelijke leiding overgedragen aan de titulaire directie.

De dagelijkse leiding van de organisatie berust bij 2 titulaire directeuren die, op grond van de arbeidsvoorwaardenregeling van de Protestantse Kerk in Nederland, als volgt zijn beloofd:

J.A. van den Berg (algemeen directeur) 2016

G.J.de Groot (operationeel directeur) 2016

J.A. van den Berg (algemeen directeur) 2015

G.J.de Groot (operationeel directeur) 2015

Dienstverband

Aard (looptijd)	onbepaald	onbepaald	onbepaald	onbepaald
Uren	36	36	36	36
Parttime percentage	1,0	1,0	1,0	1,0
Periode	12 mnd	12 mnd	7 mnd	12 mnd

Bezoldiging

Bruto loon/salaris	65.091	62.409	33.832	55.323
Vakantiegeld/ eindejaarsuitkering	9.923	9.464	5.433	8.687
Totaal jaarinkomen	75.014	71.873	39.265	64.009

Sociale lasten	9.710	9.707	3.462	5.919
Pensioenlasten	8.184	7.779	4.432	7.232
	17.894	17.486	7.894	13.152

Totaal bezoldiging	92.908	89.359	47.159	77.161
---------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

De directeuren zijn samen voor 1,1 fte direct bij de uitvoering van de programma's Impact en Focus betrokken; de resterende 0,9 fte betreft directietaken.

Vermogen

Ultimo 2016 bedraagt het vermogen van de IZB € 2.550.000. Het vermogen bestaat uit verschillende componenten, te weten:

- Een continuïteitsreserve ter grootte van 50% van de voor het volgende kalenderjaar begrote inkomsten (€ 990.000). De Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen van Goede Doelen Nederland hanteert als norm dat de continuïteitsreserve maximaal 1½ maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie bedraagt (dat is circa € 2.700.000). De continuïteitsreserve van de IZB blijft ruim binnen dit maximum.
- Een bestemmingsreserve toekomstige huisvesting van € 1.250.000, gevormd uit de verkoopopbrengsten van de in 2015 en 2016 verkochte kantoorpanden.

- Een bestemmingsfonds missionaire projecten van € 187.000. Dit betreft met een specifieke bestemming ontvangen giften voor de projecten van Impact, die volgend jaar of in de jaren daarna aan de desbetreffende projecten zullen worden besteed.
- Daarnaast zijn er nog een tweetal reserves van kleinere omvang bestemd voor de kosten van een leerstoel en voor ontwikkeling van kernactiviteiten.

Beleggingsbeleid

Op grond van het treasurystatuut zijn de middelen van de organisatie aangehouden op een spaarrekening bij een van de Nederlandse banken.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van IZB – vereniging voor zending in Nederland

De in dit verslag opgenomen samengevatte jaarrekening, bestaande uit de samengevatte balans per 31 december 2016 en de samengevatte staat van baten en lasten over 2016 met bijbehorende toelichtingen, zijn ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening van IZB – vereniging voor zending in Nederland. Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij die jaarrekening in onze controleverklaring van 7 april 2017. Desbetreffende jaarrekening en deze samenvatting daarvan, bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 7 april 2017.

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van de in Nederland geldende van toepassing zijnde grondslagen voor de financiële verslaggeving waaronder Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 'Organisaties-zonder-winststreven' en Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 'Fondsverwervende instellingen'. Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van IZB – vereniging voor zending in Nederland.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van een samenvatting van de gecontroleerde jaarrekening in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de toelichting op de jaarrekening.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevatte jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810, "Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten".

Oordeel

Naar ons oordeel is de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening van IZB – vereniging voor zending in Nederland voor het jaar eindigende op 31 december 2016 en in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de toelichting op de jaarrekening.

Barneveld, 7 april 2017

Visser & Visser Accountants B.V.

E.D. van den Brink RA

13. 2017 in vogelvlucht

Vereniging

Om de betrokkenheid van leden bij het werk van de IZB te vergroten krijgt de Algemene Ledenvergadering een andere opzet.

IZB Focus

Er verschijnen in 2017 drie boeken over de themablokken: 'Dicht bij Jezus leven', 'Jezus in jouw wereld' en 'De gemeente van Jezus'. Per themablok worden ook enkele videofilms gemaakt.

Het Focusteam bouwt aan de hand van de ervaringen in de lopende pilot expertise op, met name waar het gaat om veranderingsprocessen in een gemeente. Er worden drie predikantendagen georganiseerd, voor de voorgangers van de pilotgemeenten. Na een grondig voortraject gaat in het najaar een nieuwe groep gemeenten van start met IZB-Focustrajecten.

IZB Impact

Een onafhankelijk onderzoek moet belangrijke bouwstenen opleveren voor het meerjarenbeleid, als het gaat om begeleiding van missionaire werkers. Impact zal nauwer samenwerken met andere werktakken, met name Dabar en Areopagus.

De afdeling publiceert een brochure over de visie van de IZB op pionieren.

IZB Areopagus

In 2017 publiceert de visiegroep een basis-boek ontwikkelen waarin de identiteit en werkwijze van Areopagus wordt uiteengezet. Dit document kan dienen als basis voor de verdere cursussen over relationele missionaire homiletiek, maar het kan ook helpen in het ontwikkelen van trainingdagen voor de predikanten die betrokken zijn bij de IZB-Focustrajecten.

IZB Dabar

In 2017 verschijnt een visiedocument met o.a. aandacht voor de nazorg, praktisch en inhoudelijk. Er komt een handleiding waarin de taken en verantwoordelijkheden van plaatselijke commissies staan beschreven. Het Dabar Ontmoetingsweekend vindt plaats op een nieuwe locatie, de Christelijke Hogeschool Ede.

Publicaties

In 2017 levert de IZB redactionele bijdragen aan twee boeken, één van dr. Wim Dekker, één van dr. Paul Visser.

Open plekken

In samenwerking met de Protestantse Kerk in Nederland onderzoekt de IZB in 2017 de missionaire mogelijkheden in 'open plekken', locaties in ons land met weinig of geen kerkelijke presentatie.

Noordelijke provincies

Samen met de Gereformeerde Bond maakt de IZB in het voorjaar van 2017 een rondgang langs kerkenraden en gemeenten in de drie noordelijke provincies, om scherper zicht te krijgen op de vragen waar zij mee te kampen hebben. Aan de hand van de resultaten zal duidelijk worden hoe het optrekken met de gemeenten kan worden verbreed en verdiept. Bij die plannen zullen ook de GZB en de HGJB worden betrokken.

Leerstoel secularisatiestudies

In 2017 bestaat de leerstoel secularisatiestudies vijf jaar. Ter gelegenheid daarvan zullen twee publicaties verschijnen. Het eerste is een toegankelijk boekje over secularisatie in de reeks Elementaire Deeltjes van Amsterdam University Press; het tweede een bundel met als werktitel Schemerzones: over secularisatie van verlangen. Daarnaast begeleidt Herman Paul twee promovendi, en heeft hij plannen om in het najaar een cursus voor predikanten aan te bieden rondom Schemerzones en zal hij nieuwe (onderwijs)activiteiten ontplooiën met collega's uit het college van bijzondere hoogleraren.

Events

Twee keer per jaar organiseert de IZB een event, voor uiteenlopende doelgroepen in de achterband. In februari 2017 heeft een 'kooor-event' plaatsgevonden, in de Bethlehemkerk in Den Haag. In het najaar staat een debat-avond gepland, over een actueel onderwerp.

Statutaire naam

IZB - vereniging voor zending in Nederland

Verkorte naam

IZB

Oprichtingsdatum

27 november 1935

Grondslag en doel

'De vereniging erkent de Bijbel als Gods Woord en aanvaardt de Drie Formulieren van Enigheid. Zij heeft ten doel de inwendige zending in Nederland in overeenstemming met de belijdenis van de Nederlandse Hervormde Kerk' (art. 3 van de statuten).

Na de vorming van de Protestantse Kerk in Nederland in 2004 is in artikel 4 van de statuten vastgelegd dat de vereniging dienstbaar is aan het geheel van de Protestantse Kerk in Nederland.

Adres

Breestraat 59 - 61, 3811 BH Amersfoort

Tel.: 033 - 461 1949

Website

www.izb.nl

